

Ders 11

Убакыт, саатка байланыштуу билдиримдер

(Zaman, saat ile ilgili ifadeler)

Окума тексти

Троя шаары

Гомердин “Иллиада” аттуу дастанында аты аталган Троя шаары Түркиянын Түндүк Эгей боюндагы Чанаккале или аймагында болгону аныкталды. Чанаккаледеги Хисарлык дөбөсүндө жасалган археологиялык казууларда табылган бири-биринин үстүнө курулган тогуз маданият катмарынын алтынчы катмары Гомерге илхам берген шаар экени белгилүү болду. Троя шаарынын тарыхы Б.з.ч. 3000-жылдарга туура келет.

Троя шаары орношкон Хисарлык дөбөсү 1998-жылы ЮНЕСКО тарабынан дүйнөнүн маданий мурастар тизмесине алынып, Эл аралык Тынчтык Паркы деп жарыяланды.

1988-жылдан тарта Германиядагы Тубинген университетинен профессор Манфред Копфмандын башчылыгындагы эл аралык экспедиция тарабынан казылган Троянын тарыхын баяндаган бир документал фильм тартылмакчы. Бир жаш түрк тобу тарабынан ишке ашырыла турган даректүү тасманын даанышмандыгын немец профессору Манфред Копфман жүргүзөт.

Грамматика

1. Мезгил тактоочтор
2. Убакыт билдирген зат атоочтор
3. Барыш, Жатыш, Чыгыш жөндөмөлөрү.
4. Иреттик сан атоочтор/

Көнүгүүлөр

1. Текст боюнча бул суроолорго жооп бергиле.
 - Троя согушу качан болгон?
 - Троя согушу тууралуу малымат кайсы автордун эмгегинен билинди?
 - Троя шаары тууралуу дагы эмнелер билесиңерЮ
 - Бул тарыхый эстелик кайсы жерде табылды?
 - Казууда канча маданият бары аныкталды жана Троя ал катмарлардын анчанчысында орун алган?
 - Бул табылга кайсы окумуштуу тарабынан табылды?
2. Троя эстелиги тууралуу сунум даярдалат

Sözlü ve Yazılı Anlatım Dersi Kaynakları

- Abduldayev E. (1998). *Azırkı kırgız tili*. Bişkek: İlim.
- Akdemir R. (2000). *Baldar anğemeleri*. (Türkçeden Kırgızcaya çev. Cumakunova, G. , Rahat Razak). Ankara: Diyanet İşl. Başk. Yay. 1- 112s.
- Asanaliev Ü. (1964). *Lobnor tilinin grammatikalık kıskaçı oçerki*, Frunze, *Azırkı kırgız adabiy tili*. (2009). Bişkek: KMUIA. -928 b.
- Bartold V.V.(1963). *Kırgız. Soçineniya*. T.2, Çast I., s.509-510. Moskva.
- Baskakov N.A. (1960). *Tyurkskiye yazıki*. Moskva.
- Batmanov İ.A. (1947). *Kratkoye vvedeniye v izuçeniye kirgizskogo yazıka*. Frunze.
- Batmanov İ.A. (1963). *Sovremenniy kirgizskiy yazık*. Frunze.
- Cumakunova G. (2002).“Kırgız Türkçesi”. *Türkler Ansiklopedisi*. Ankara:Yeni Türkiye Yay. Cilt 19, s.596-606.
- Cumakunova, G. (2005). *Türkçe-Kırgızca Sözlük*. Bişkek: Manas Üniversitesi Yayınları.-1000s.
- Karasayev H.K. (1983), *Orfografiyalık sözdük*. Frunze:KSE
- Keleçektin Eeleri. Añğemeler, Comoktor*. Frunze: Mektep Basması, 1976.
- Kırgız adabiy tilinin grammatikası*. (1980). Frunze: İlim.
- Köseođlu E. (2001). *Tonton Ene*. (Türkçeden Kırgızcaya çev. Cumakunova, G.) Ankara: Diyanet İşl. Başk. Yay. 1-88.
- Köseođlu E. (2003). *Veli Aba*. (Türkçeden Kırgızcaya çev. Cumakunova, G.) Ankara: Diyanet İşl. Başk. Yay.1-136.
- Malov S.E. (1952). *Yeniseyskaya pismennost tyurkov: Teksti i perevodi*. M.-L.
- Oruzbayeva B.O., (1997). “Kırgızskiy yazık”. *Yazıki Mira: Tyurkskiye yazıki*. Bişkek, s.286-289.
- Tınıstanov K. (1998). *Kırgız tili*. C.I-II, İstanbul.
- Tenişev E.R. (1997). *Drevniy kirgizskiy yazık*. Bişkek.
- Yazım Kılavuzu.(2012). Ankara:TDK Yay.
- Yunusaliyev B.M. (1971). *Kırgız diyalektologiyası*, Frunze.
- Yunusaliyev B.M. (1955).“Problema formirovaniya obşçenarodnogo kirgizskogo yazıka”. *Voprosı yazıkoznaniya*, №2, s.30-41.